

jeg opfattede ham rigtig, at vi foretog den omtalte *Uendring*, og det af en Grund, som jeg nærmest vilde kalde en *Høflighedsgrund* mod det andet *Thing*. Ved denne *Selighed* kommer jeg til at tænke paa en *Anekdot*, som fortaltes om *Ludvig den 14de* (*Afbrydelse af Vilde*). Jeg tror, at det ærede *Medlem*, som selv undertiden kan komme med ret pikante *Anekdoter*, ikke vil vise *Fortrydelse*, fordi jeg kommer med denne. Der fortælles, at *Ludvig den 14de* en Gang spurgte, hvem af hans *Hofmand* der var den mest fuldendte *Hofmand*. Der blev nævnt en vis *Mand*, og *Ludvig den 14de* sagde: Jeg skal prøve ham. Han indbød ham da til en *Kjøretur*, og da *Boguen* holdt for *Døren*, sagde *Ludvig den 14de* til ham: Vær saa artig at stige ind, og *Bedkommende* steg ind uden at gjøre *Indvending*. Dertil sagde *Ludvig den 14de*: Det er rigtigt, han er den mest fuldendte *Hofmand*; thi han gjør ingen *Indvendinger*, han gjør ikke *Meilighed*. — Dersom vi nu vilde lade denne *Sag* gaa videre og dog havde den *Bagtanke*, at vi en Gang senere vilde rette dette *Udtryk*, saa tror jeg, at vi vilde gjøre *Landsstinget* mere *Meilighed* end ved at sætte det ind nu. Det forekommer mig imidlertid, at det ærede *Medlem* for *Færøerne*, medens han var overordenlig høflig mod det andet *Thing*, snarere kunde siges at være mindre høflig mod *Udvalgets* *Flertal*, for saa vidt som han fremsatte en *Slags* *Antydning* af, at det muligvis kunde være *Flertallets* *Mening* at gjøre *Landsstingets* *Beslutning* i *Henhold* til *Grundlovens* § 50 til en blot *Form*. Jeg skal erklære, at noget *Saadant* har naturligvis været langt fra *Flertallets* *Tanke*; det er udtrykkelig bemærket i *Betænkningen*, at den foreslaaede *Uendring* er af en ren *formel* *Natur*. Det ærede *Medlem* omtalte endvidere, at *Anklagemagten* ogsaa var hos *Kongen*, og ikke alene hos *Folkethinget*. Dette er selvstændig rigtigt; men jeg indser i *Grunden* ikke, hvad dette har at gjøre med denne *Sag*; jeg kunde lige saavel gjøre opmærksom paa, at *Kongen* ikke kan tage *Beslutning* med *Hen syn* til *Statsregnskabet*. Det ærede *Medlem* for *Kjøbenhavns* *1ste* *Valgkreds* (*Nimestad*) udbredte sig ogsaa over og gjorde mange *Indvendinger* imod *Udtrykket* „*gødfjende*“, og den *Indvending*, som han først fremkom med, gif nærmest ud paa, at han holdt paa det andet *Udtryk*, fordi det var det, som man nu engang havde. Det var altsaa egentlig en *konservativ* *Grund*, og jeg føler mig overbevist om, at det ærede *Medlem*, dersom vi havde haft *Udtrykket* „*gødfjende*“ og vilde gaa over til et andet *Udtryk*, da ogsaa med sin store *Stærpsindighed* vilde kunne fremkomme med en hel *Del* *Grunde*, som talte for at beholde *Udtrykket* „*gødfjende*“. Blandt de mange andre *Indvendinger*, som ere fremsførte, er der kun en enkelt, som jeg skal optage til *Besvarelse*. Det ærede *Medlem* gjorde opmærksom paa, at der ikke stod,

at „*Landsstinget*“ frasagde sig *Ret* til at gjøre *Ansvar* gjældende, men at der stod „*Rigsdagen*“. Ja, men det forekommer mig dog, at da *Beslutningen* tages i hvert *Thing* for sig, er *Landsstinget* i et *eiendommeligt* *Forhold*, naar det skal stemme over et *Forslag*, hvorved det i *Diebliffet* for sit *Bedkommende* frasiger sig *Ret* til at gjøre *Ansvar* gjældende. *Underleedes* vilde det forholde sig, hvis *Beslutningen* ikke blev tagen i hvert *Thing* for sig, men i den forenede *Rigsdag*. Jeg gaar dernæst igjen over til *Sagens* *reelle* *Side*, som især blev frembragen af den høitærede *Marineminister*. Jeg troede, at den høitærede *Minister* vilde have sølt sig tilfredsstillet ved den *Erklæring*, som jeg gav, da jeg forrige Gang havde *Ordet*, nemlig at *Punkt 4* ikke paa nogen *Maade* skal indeholde en *Misbilligelse* af *Marineministerens* *Færd*. Men det, som er *Udvalgets* *Flertals* *Hovedgrund*, er, at man ønsker at tilkjendegive, at man vil støtte *Statsrevisionen*, som isølge vor *Forfatning* er stillet faalebes, at den tidt har en *vanskelig* *Stilling* og ikke altid er udrustet med den *Myndighed*, man kunde ønske, hvorfor man vistnok gjør den den bedste *Tjeneste* ved ikke at gjøre *Noget*, der kunde bidrage til at svække *Statsrevisionens* *Stilling* — svække dens *Sver*, vil jeg hellere sige, faalebes at dens *reelle* *Indstillinger* ikke uden stor *Nødvendighed* blive ændrede. Det ærede *Medlem* for *Kjøbenhavns* *1ste* *Valgkreds* (*Nimestad*) fremdrog en *Utring*, som under *Forhandlingen* i *Landsstinget* i forrige *Samling* blev fremsført af den nuværende *Kirke- og Undervisningsminister*, som tidligere har været *Statsrevisor*, hvilken *Utring* gif ud paa, at *Statsrevisionens* *Mening* og *Hen sigt* bedre vilde være udtrykt ved den *Affattelse*, som *Landsstinget* dengang havde givet. Jeg tvivler ikke paa, at dette kan være *Likfældet*; men det forekommer mig naturligt, at *Rigsdagen* holder sig til det *Udtryk*, som *Statsrevisionen* in pleno har givet, og som maa antages at være formuleret med størst mulig *Omhu*. I *Henhold* hertil skal jeg anbefale *Thinget* at vedtage *Forslaget*, som det er stillet af *Udvalgets* *Flertal*.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer):

Efter den ærede *Ordførers* *Udtalelser* forstaaer jeg nu, hvorledes det andet *Led* i *Beslutningen* er at opfatte. Man har sat sig tilbage i *Liden* forrige *Mar* og formuleret *Forslaget*, som om *Liden* var staaet stille siden, og vi ikke skrev 1876 men 1875. Jeg tror dog, at det vil have overveiende *Betæntelighed* at fastholde dette *Standpunkt*; i alt *Fald* vil det dog staa som en *Kjendsgjerning*, at *Statsrevisionen* for 1873—74 ikke mere er til, og at de *Besvarelser*, som omhandles, ere modtagne. At de ikke ere behandlete, kan da under alle *Omstændigheder* *Ministeriet* ikke gjøre *Noget* ved. Hvad det *Spørgsmaal* angaar, som